

Tidlig varsling av fall hos hjemmeboende

Erfaringer på godt og vondt ved utprøving av
velferdsteknologi

KlinikIKT 20.04.16

Av

Ruth Sørлие

Åmot kommune

- ca. 4500 innbygger, ca 51% bor i sentrumsnært område. Dvs til dels lange avstander ut til brukere.
- Hjemmetjenesten er delt i to avdelinger.
- Det er 1 nattevakt som dekker behovet for hjemmetjenester i hele kommunen

Pilotprosjekt i regi av Terningen nettverk:

Tidligvarsling av fall på natt i hjemmetjenesten

Målsettingen med prosjektet

- Tjenestemottaker (og pårørende) skal oppleve trygghet.
- Tjenestemottaker skal slippe å bli vekket unødige av nattevakta (bedre nattesøvn)
- Forebygge senkomplikasjoner etter fall
- Redusere antall tilsyn på natt

Viktig med kravspesifikasjon

- I samarbeid med Terningen nettverk og NAV-hjelpemiddelsentral ble det utarbeidet en kravspesifikasjon.
- Sendt til flere leverandører av varslingsystemer.
- «Jungel» av ulike tilbud, men lite som tilfredsstilte våre krav til produkt

Krav til varslingsystem:

- Løsningen skulle fungere gjennom eksisterende trygghetsalarm-system
- Enkelt å koble opp og ta ned (plug and play)
- Fleksible innstillinger i forhold til brukerbehov.
- Kompatibelt med utstyr fra andre leverandører.
- Batteribackup for alle sendere/enheter ved strømbrudd
- Enkelt å gjenbruke.

Hvorfor tidlig varsling ved fall hos hjemmeboende?

- Behov for å effektivisere og best benytte tilgjengelige ressurser i hjemmetjenesten.
- Årsverksramme økes ikke ved bruk av velferdsteknologi.
- Noen tjenestemottakere hadde tilsyn på natt i forhold til utrygghet/fare for fall osv.

Forberedelse for utprøving

- Orientering til ledere og ansatte i den avdelingen som skulle ha ansvar for utprøvingen
- Opplæring til ansatte som hadde størst interesse for å delta
- Aktuelle brukere ble forespurt om de ville være med på utprøvingen (Alle hadde samtykkekompetanse og trygghetsalarm).

Kartlegging

- Gjennomført hjemmebesøk og kartlegging opp mot velferdsteknologi.
- Vi tok utgangspunkt i kartleggingsskjemaet som Det Midtnorske velferdsteknologi-prosjektet har utviklet.
- Link: <http://trondheim.kommune.no/content/1117742891/Kartleggingsverktoy-for-velferdsteknologi>

Det midtnorske
velferdsteknologi-
nettverket

Erfaringer

- Fem leverandører demonstrerte produkter.
- Åmot bestemte seg for å teste ut produkter fra tre leverandører.
- Leveringstid på produktene ble mye lenger enn det som var forespeilet i starten.
- Påstand – det er avstand mellom teori og hva som fungerer i praksis.

Gjennomføring

- Testet ett produkt hos to brukere, der oppkobling og testing inn til alarmsentral gikk greit.....men fortsettelsen gikk ikke på skinner.....
- Alarmen gikk hver morgen på det klokkeslettet som var satt som stopptidspunkt
- Opplevde problemer med plassering av sengesensoren

- Brukerne opplevde falske alarmer som forstyrrende.
- Vi slo da av koblingen mellom sengealarmen og trygghetsalarmen.
- Tett samarbeid med leverandør i forhold til programmering

- Da loggen viste at sengealarmen fungerte som den skulle koblet vi den opp mot trygghetsalarmen igjen
- En av brukerne trakk seg på grunn av «alt bråket» som hadde vært

Kognitiv svikt – NB tidsakse

- Vi koblet da opp sengealarm hos en bruker med lettere kognitiv svikt som var godt kjent av hjemmetjenesten.
- Det ble foretatt kartleggingsamtale og vi konkluderte med at denne personen forstod hva dette gikk ut på.
- Så feil vi tok.....

Går alt som forventet?

- Brukeren med kognitiv svikt var mye mer oppe om natta enn kartlegging tilsa.
- Liggestillingen i senga medførte at sengesensoren ikke ble «aktivert»
- Resultat: bruker ble mer forvirret på grunn av mange utløste alarmer.

Det er ingen skam å snu.....

- Sengealarmen ble koblet ned og vedkommende fant igjen sin «vanlige ro og hverdag».

NÅ BLE DET STILLE.....
OG GODT ER DET 😊

Fallgruver:

- Kartleggingen av aktuell tjenestemottaker må være veldig grundig.
- Kartleggingskompetansen må være på plass
- Flere må ansvarlig gjøres. Ansatte må være med i planleggingen og være tro til gjennomføringen.

Hva må til:

- Gjennomføring av obligatorisk kompetanseheving om velferdsteknologi og den spesifikke løsningen.
- Implementering av velferdsteknologisk bør forankres politisk

- Risikoanalyser og oppfølging av teknologien må være en del av obligatorisk opplæring.

Vi er nå i oppstartsfasen med Velferdsteknologiens ABC der vi starter med lederne og følger opp med ansattgrupper

Vilje til
vekst

Kommuneplan, et styringsverktøy for veien videre.

Bildene i denne visningen er hentet fra NAV, Terningen nettverk, KS og colourbox

Noen nyttige lenker om velferdsteknologi

- **Listerregionen**

Velferdsteknologi og telemedisin i Lister

<http://www.lister.no/helse/velferdsteknologi-telemedisin>

Innholdet i Trygghetspakken Lister

<http://lister.no/prosjekter/helsenettverk-lister/velferdsteknologi/trygghetspakken/infrastruktur/591-trygghetspakken>

Velferdsteknologi har ønsket effekt

<http://lister.no/helse/velferdsteknologi-telemedisin/forskning/793-velferdsteknologi-har-onsket-effekt>

- **Digital fallforebygging**

<http://lister.no/helse/velferdsteknologi-telemedisin/hverdagsteknologi/686-digital-fallforebygging>

- **Værnes regionen**

Prosjektside

<https://www.varnesregionen.no/fellestjenester/vrhelse/prosjekter/bolengrehjemme/Sider/default.aspx>

Rapport fra kvalitativ studie om nytte, utfordringer og erfaringer fra implementering av velferdsteknologi:

<https://www.varnesregionen.no/fellestjenester/vrhelse/prosjekter/bolengrehjemme/Documents/Implementering%20av%20velferdsteknologi%2c%20kvalitativ%20studie.pdf>

- **Terningen nettverk**

Visningsleilighet på hjelpemiddelsentralen

<http://terningen-nettverk.no/hovedomrader/e-helse-og-velferdsteknologi/visningsleilighet/>

- **NAV hjelpemiddelsentral**

Hva er hjelpemidler?

<https://www.nav.no/no/Person/Hjelpemidler/Tjenester+og+produkter/Hjelpemidler/om-hjelpemidler>